

Ad 7

I en situation, hvor ulandenes gældsbyrde er støt voksende, vil fortsat dansk lånebistand kun yderligere forværre situationen. Danmark bør derfor følge Sveriges eksempel og omlægge lånebistanden til gavebistand.

Ad 8

Bindingen til køb af danske varer, som især har præget statslånene, vanskeliggør bistandens effektivitet. Danske varer er som oftest dyrere og ofte mindre tilpassede forholdene i ulandene. Det bør i stedet tilstræbes ved al dansk ulandsbistand, at de nødvendige varer købes lokalt eller i nabolande og andre ulande, således at effekten af bistanden øges.

Ad 9

Ingen af disse ordninger har noget som helst at gøre med udviklingsbistand. De er slet og ret erhvervsstøtteordninger og bør som sådanne udgå af lovgivningen om internationalt udviklingssamarbejde.

Ad 10

Fødevarerhjælp er en dårlig form for bistand. I stedet for at bidrage til ulandenes egen landbrugsproduktion dækker den kun et umiddelbart behov og giver risiko for at skabe afhængighed af fødevarereleverancer udefra. Hvor fødevarerbistand gives på grund af katastrofesituationer, bør den altid så vidt muligt følges op af bistand til landets egen landbrugsproduktion. Dette betyder også, at det er betænkeligt at løse problemet med EFs overskudslagre gennem gaver m.m. til den tredje verden. Også her bør de ovenstående krav til fødevarerhjælp opfyldes.

Ad 11

Bistand til befrielsesbevægelser er efter forslagsstillernes opfattelse den mest perspektivrige form for ulandsbistand. Gennem Udenrigsministeriets apartheidbevilling ydes i dag »en humanitær og uddannelsesmæssig bistand til undertrykte folk og folkegrupper i det sydlige Afrika«. Bistanden gives ikke direkte som f.eks. den svenske bistand, men kanaliseres via forskellige kirkelige og andre hjælpeorganisationer. Apartheidbevillingens midler bør fremover gives direkte til befrielsesbevægelserne og uden betingelser. Beløbsrammen bør udvides betydeligt, og der bør oprettes en tilsvarende bevilling til støtte af andre befrielsesbevægelser i den tredje

verden, som kæmper mod imperialistisk undertrykkelse og for national frigørelse.

Ad 12

Hverken gennem formelle regler eller gennem forhandling skal modtager af bistand kunne binde sig til at acceptere en form for bistand, som ikke er den mest hensigtsmæssige.

Ad 13

Det fremhæves ofte, at de frivillige ulandsorganisationers indsats er kendetegnet ved, at

1) de gennem kontakter til en lokal organisation i de pågældende udviklingslande har særlige muligheder for at støtte projekter, som den lokale befolkning ofte selv har været med til at definere, ligesom de er særligt velegnede til at inddrage den lokale befolkning i udførelsen af projektet,

2) de har særlige muligheder for at udføre projekter, som direkte gavner de fattige befolkningsgrupper,

3) de er mere effektive end den statslige bistandsadministration,

4) de kan bedre end den statslige bistandsadministration påtage sig projekter i politisk kontroversielle områder, og

5) de har stor betydning for den brede folkelige opbakning til dansk udviklingsbistand.

Alligevel har andelen af bistandsmidler, som finansierer frivillige organisationers projekter, et langt mindre omfang end i andre nordiske lande. Samtidig oplever organisationerne samarbejdet med DANIDA unødigt byrdefuldt på en række punkter. Trods de frivillige organisationers historiske rolle som fødselshjælper for den danske bilaterale bistand synes de fortsat at blive betragtet med skepsis af DANIDAS administration.

Ad 14

Evalueringen af den igangværende danske bistand er utilstrækkelig. For hovedpartens vedkommende er der tale om en overfladisk administrativ evaluering foretaget af de samme myndigheder (primært DANIDA), som administrerer bistanden. Derudover foretages evalueringen sædvanligvis på kortvarige (ofte 14 dages) missioner, som på ingen måde giver mulighed for at evaluere især konsekvenserne lokalt og nationalt af den danske bistand. Der bør derfor afsættes betydelig flere ressourcer til evaluering, og først og fremmest bør en væsentlig del af evalueringen gennemføres af uafhængige forskere med særligt kendskab til ulandenes problemer.